



§ 73

Oppisopimuskoulutuksena järjestettävän Media-alan ammattitutkin- non valmistavan tietopuolisen koulutuksen ja näyttötutkinnon han- kintaa koskeva hankintoaikaisuvaatimus

HEL 2017-004631 T 02 08 02 00

Päätös

Kasvatus- ja koulutuslautakunta päätti hylätä People Group Oy:n
12.7.2017 tekemän hankintoaikaisuvaatimuksen. Lautakunta viittaa pe-
rusteluinaan esittelijän esittämiin seikkoihin.

Esittelijä

vs. lukio- ja ammatillisen koulutuksen ja vapaan sivistystyön johtaja
Mervi Willman

Lisätiedot

Arja Baroli, koulutustarkastaja, puhelin: 0931080109
arja.baroli(a)hel.fi

Liitteet

1 People Group Academy Oy, oikaisuvaatimus 12.7.2017

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, hankintoaikaisupäätös

Otteet

Ote

Otteen saajat

Otteen liitteet

Esitysteksti

Muutoksenhakukielto, hankintoai-
kaisupäätös

Liite 1

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Taustasäännökset

Hankintalain (1397/2016) 133 §:n mukaan asianosainen voi vaatia han-
kintoaikaisuutta hankintaa koskevasta päätöksestä. Hankintoaikaisuvaati-
mus on tehty 133 §:n mukaisessa 14 päivän määräajassa.



Helsingin kaupungin 1.6.2017 voimaan tulleen uuden hallintosäännön 19 luvun 4 §:n mukaan lautakunnan, sen jaoston ja sen alaisen viranomaisen päätöksestä tehdyn hankintaoikaisun käsittelee lautakunta.

Hankintaoikaisuvaatimus

Tarjouspyynnön kohta 7.6:

Hankintaoikaisuvaatimus perustuu tarjouspyynnön tarjoajilta edellytetyjen soveltuvuusvaatimusten kohdan 7.6 tulkintaan. Tarjouspyynnön kohta 7.6 kuuluu seuraavasti:

”Tarjoajalla on oltava palvelun laatuun nähden riittävästi kokemusta media-alan ammattitutkintoon tuotetuista palveluimituksista. Riittävänä kokemuksena pidetään vähintään kolmen (3) vastaavanlaisen (Audiovisuaalisen viestinnän perus-, ammatti- ja erikoisammattitutkinto) tietopuolisen koulutuksen toteuttamista ja/tai näyttötutkinnon järjestämistä viimeisen kolmen (3) vuoden aikana. Referenssikoulutusten opiskelijamäärän tulee olla vähintään 10.”

People Group Oy vaatii hankintapäätöksen kumoamista ja Metropolia Ammattikorkeakoulu Oy:n tarjouksen hylkäämistä. People Group Oy katsoo, että Metropolia Ammattikorkeakoulu Oy ei täytä tarjouspyynnössä tarjoajilta edellytetyjä soveltuvuusvaatimuksia (tarjouspyynnön kohta 7.6.), ja täten sen tarjous olisi tullut hylätä.

Metropolia Ammattikorkeakoulu Oy:n tarjousasiakirjoissa on viimeisen kolmen vuoden ajalta kirjattuna 13 oppisopimusopiskelijaa ja yhteensä 18 näyttötutkintoihin osallistunutta. Lisäksi osa referenssiopiskelijoista on yli 3 vuotta vanhoja.

People Group Oy:n mukaan vaatimuskuvauksen mukaisesti referenssiopiskelijoita tulisi olla vähintään 30 opiskelijaa viimeisen kolmen vuoden ajalta kolme (3) vastaavanlaista, vähintään 10 opiskelijan toteutusta.

People Group Oy esittää myös, että mikäli vaatimuskohtaa tulkittaisiin jollain muulla tapaa, tulisi kilpailutus vähintäänkin uusia ja teknisen suorituskäyvyn sekä ammatillisen pätevyyden kriteerit kuvata yksiselitteisen tarkasti sekä hankinnan laajuuteen ja laatuun nähden suhteutettuna.

Hankintamenettely

Toisin kuin oikaisuvaatimuksen tekijä esittää, kohdan 7.6 viimeisessä lauseessa ei ole sanottu, että jokaisessa referenssinä hyväksi luettavassa koulutuksessa olisi tullut olla vähintään 10 opiskelijaa.



Referenssikoulutuksissa olleiden opiskelijoiden määräksi on vaadittu vähintään 10 opiskelijaa. Hankintayksikkö on katsonut, että referenssikoulutuksissa yhteensä 10 opiskelijaa on riittävä määrä osoittamaan tarjoajan kokemuksen koulutusten järjestäjänä.

Taustalla vaatimuksen tulkintaan on se realiteetti, että yksittäinen opiskelija on voinut hakea oppisopimuspaikkaa yrityksessä, ja yrityksen kanssa yhteisymmärrykseen päästyään tämä opiskelija on voinut hakea oppisopimuspaikkaa koulutusta järjestävältä taholta. Näin on voinut muodostua, ja käytännössä on muodostunutkin, oppilaitoksen järjestämä oppisopimuskoulutus vain yhdelle opiskelijalle. Lukumääräisesti kolmella koulutuksella on pyydetty tarjoajia osoittamaan koulutusten jatkuvuus, eli yhdellä 10 henkilön ryhmän kouluttamisella ei ole katsottu olevan koulutusten olevan jatkuvaa, vaan ”satunnainen” koulutuksen järjestäminen ei ole riittänyt referenssiksi arvioitaessa koulutuksen järjestäjän riittävää kokemusta, ammattitaitoa ja luotettavuutta koulutusten järjestäjänä. Toisaalta, kun yksittäisenkin opiskelijan koulutus luetaan riittäväksi referenssiksi, on koulutettavien kokonaismäärälle asetettu 10 henkilön yhteinen minimiraja.

Hankintayksikön veloitteena on varmistaa se, että hankinnoissa noudatetaan julkisten hankintojen periaatteita. Tarjoajia on kohdeltava tasapuolisesti ja esitettyjen vaatimusten tulee olla oikeassa suhteessa tavoiteltaviin päämääriin.

Hankinnassa tarjoajilta on vaadittu teknisen suorituskyvyn ja ammatillisen pätevyyden osoittamiseksi seuraavia asioita (tarjouspyynnön kohta 7):

7.1 Tarjoajalla on oltava hankinnan kohteena olevan näyttötutkinnon järjestämissopimus tai yhteistyösopimus jonkun järjestämissopimuksen omaavan yhteisön kanssa kaikkiin tarjoamiinsa tutkinnon osiin.

7.2 Tarjoajan tulee liittää tarjoukseensa jäljennös media- alan ammattitutkinnon järjestämissopimuksesta tai jäljennös yhteistyösopimuksesta jonkun järjestämissopimuksen omaavan yhteisön kanssa.

7.3 Palvelun vastuuhenkilöllä (esim. koulutusjohtaja, koulutuspäällikkö tms. kokonaisuudesta vastaava) on soveltuva korkea-asteen tutkinto ja vähintään 60 opintopisteen laajuisia (35 ov) kasvatustieteen opintoja. Henkilöltä edellytetään lisäksi vähintään 6 vuoden työkokemusta, josta vähintään kolme (3) vuotta on kouluttajakokemusta ja vähintään kolme (3) vuotta on muuta työkokemusta kuin kouluttajakokemusta. Vastavalle henkilölle on oltava nimetty varavastuuhenkilö vastaavin em. pätevyysin.



7.4 Tarjoajalla on oltava hankinnan laatuun ja laajuuteen nähden riittävästi ammattitaitoista opetushenkilöstöä palvelun tuottamiseen sopimuksen allekirjoitushetkeen mennessä. Riittävänä määränä pidetään kahta (2) tarjouspyynnön vähimmäisvaatimukset täyttävää opettajaa.

7.5 Opetushenkilöstöllä tulee olla riittävä koulutus ja kokemus. Riittävänä koulutuksena pidetään vähintään ammatillista tutkintoa. Työkokeumuksena edellytetään vähintään 4 vuoden työkokemusta, josta vähintään yksi (1) vuosi on kokemusta kouluttajana toimimisesta ja vähintään kolme (3) vuotta työkokemusta opetettavalta alalta muuna kuin kouluttajana toimimisesta.

7.6 Tarjoajalla on oltava palvelun laatuun nähden riittävästi kokemusta media- alan ammattitutkintoon tuotetuista palvelutoimituksista. Riittävänä kokemuksena pidetään vähintään kolmen (3) vastaavanlaisen (Audiovisuaalisen viestinnän perus-, ammatti- ja erikoisammattitutkinto) tietopuolisen koulutuksen toteuttamista ja/tai näyttötutkinnon järjestämistä viimeisen kolmen (3) vuoden aikana. Referenssikoulutusten opiskelijamäärän tulee olla vähintään 10.

7.7 Tarjoajan tulee liittää tarjoukseensa tarjouspyynnön liitteenä 3 olevaan lomakkeeseen siinä pyydetty tiedot a) toimintaan nimetty vastuuhenkilö ja varavastuuhenkilö, heidän koulutus, työ- ja kouluttajakokemus b) palvelun tuottamiseen osallistuva opetushenkilöstö ja heidän koulutus, työ- ja kouluttajakokemus c) referenssit, joista tulee ilmoittaa koulutuksen järjestäjä/yhteyshenkilö, tutkinto, opiskelijamäärä, asiakas/yhteyshenkilö ja yhteystiedot, koulutuksen ajankohta.

7.8. Jos tarjoajalla ei ole vielä tarjousaikana riittävää määrää opetushenkilöstöä, joka täyttää tarjouspyynnön kriteerit, tulee tarjouspyynnön vaatimusten mukainen opetushenkilöstö olla käytettävissä ennen sopimusten allekirjoittamista. Tässä tapauksessa tarjoajan ei tarvitse täyttää tarjouspyynnön mukana olevaa liitettä opetushenkilöstön osalta vielä tarjouksessaan vaan se tulee toimittaa ennen sopimusten allekirjoittamista tilaajalle, joka tarkistaa opetushenkilöstön pätevyyden. Tarjoajan tulee kuitenkin liittää tarjoukseensa selvitys siitä, miten se aikoo varmistaa saavansa tarjouspyynnön mukaiset opetushenkilöstöresurssit ennen sopimusten allekirjoittamista.

7.9 Tarjoajalla on oltava suunnitelma palvelun toimitusvarmuudesta. Suunnitelman tulee sisältää selvitys palveluun käytettävästä henkilöstöresurssista (opetushenkilöstön määrä) sekä palveluprosessin toteuttamissuunnitelma poikkeustilanteissa (esim. henkilöstön sairastumiset tai äkilliset poissaolot).

7.10 Tarjoajan tulee liittää tarjoukseensa selvitys palvelun toimintavarmuudesta.



Kuten huomataan, on tarjoajilta pyydetty monipuolisesti referenssejä ammatillisen pätevyyden osoittamiseksi hankinnan laadun ja laajuuden ja tavoitteet huomioon ottaen. Hankintayksikkö on em. vaatimuksilla pyrkinyt varmistamaan tarjoajien pätevyyden. Kohta 7.6 on ollut vain yksi osa tarjoajien soveltuvuuden varmistamista. EU:n tuomioistuin katsoi tapauksessa C-358/12, Pascolo, että vaatimusten ja kriteerien asettamisella ja muilla toimenpiteillä tulee suhteellisuusperiaatteen mukaisesti taata tavoitteen toteutuminen, mutta niillä ei saa ylittää sitä, mikä on tarpeen hankinnan tavoitteiden saavuttamiseksi. Suhteellisuusperiaatteen osalta korkein hallinto-oikeus on päätenyt samoihin perusteluihin, KHO:2016:182. Suhteellisuusperiaatteen vastaisten, liian tiukkojen, vaatimusten esittäminen on omiaan sulkemaan tarjouksista pois alalle tulleet uudet yritykset, joilla ei voi olla referenssejä samalla tavoin kuin alalla jo pitkään toimineilla tarjoajilla. Tämä on hankintalain ja kilpailulain tavoitteiden vastaista, etenkin kun hankintalain esitöissä mainitaan, että julkisia hankintoja tulisi mahdollisuuksien mukaan avata myös PK-sektorille.

Kun hankintayksikön tiedossa on jo hankintaa valmisteltaessa ollut se, että oppisopimuksia tehdään myös yksittäisille opiskelijoille, on referenssimääriä määritettäessä myös tällaiset koulutukset tarkoitettu otettavaksi mukaan. Ottaen huomioon tarjouspyynnössä olleet muut vaatimukset tarjoajien soveltuvuuden varmistamiseksi, olisi vähimmäisopiskelijamäärän asettaminen kymmeneen jokaisen referenssikoulutuksen osalta saattanut olla suhteellisuusperiaatteen vastaista sekä omiaan rajoittamaan kilpailua ja heikentämään tarjoajien tasapuolista kohtelua.

Hankintayksikön tarjouspyyntöön tuli viisi tarjousta. Kaksi tarjoajaa (Metropolia Ammattikorkeakoulu Oy ja Keski-Uudenmaan koulutuskuntayhtymä) esittivät referensseinä koulutuksia, joiden osallistujamäärä oli alle kymmenen henkilöä. Näin ollen voidaan myös todeta, että myös ainakin Keski-Uudenmaan koulutuskuntayhtymä on tulkinnut kohtaa samoin kuin hankintayksikkö ja Metropolia Ammattikorkeakoulu.

Oikaisuvaatimuksessa esitetään, että tarjouspyynnön vaatimuskuvauksessa mukaisia referenssiopiskelijoita tulisi olla ollut vähintään 30 opiskelijaa viimeisen kolmen vuoden ajalta. Tarjouspyynnössä ei ole mainittu ”referenssiopiskelijoita”, vaan ”koulutusten toteuttamista ja/tai näyttötutkinnon järjestämistä”. Metropolia Ammattikorkeakoulu Oy on esittänyt 13 oppisopimuskoulutusta ja 18 näyttötutkintoihin osallistunutta opiskelijaa. Metropolia Ammattikorkeakoulu Oy on esittänyt 13 oppisopimuskoulutusta ja 18 näyttötutkintoihin osallistunutta opiskelijaa eli yhteensä 31 referenssikoulutusta. Ilmoittamallaan referensseillä Metropolia Ammattikorkeakoulu täyttää tarjouspyynnön vähimmäisvaatimuksen: 10 referenssikoulutusta, jotka on järjestetty viimeisen kolmen vuoden aikana.



Päätelmä

Hankintaoikaisuvaatimus on tutkittu kasvatuksen ja koulutuksen toimialan lukio- ja ammatillisen koulutuksen ja vapaan sivistystyön palvelukonaisuudessa. Hankintamenettelyssä ei ole tapahtunut virhettä lain soveltamisessa, ja hankintamenettely on tapahtunut tarjouspyynnön ehtojen, kaupungin harmaan talouden torjunnan ohjeen ja hankintalainsäädännön mukaisesti.

Näin ollen hankintaoikaisuvaatimus ei anna aihetta muuttaa 28.6.2017 tehtyä hankintapäätöstä.

Sovelletut lainkohdat:

Laki julkisista hankinnoista (1397/2016) 3 §, 86 §

Oikeuskäytäntö: EU: C-358/12, Pascolo; KHO:2016:182

Esittelijä

lukio- ja ammatillisen koulutuksen ja vapaan sivistystyön johtaja
Arja Kukkonen

Lisätiedot

Arja Baroli, koulutustarkastaja, puhelin: 0931080109
arja.baroli(a)hel.fi

Liitteet

1 People Group Academy Oy, oikaisuvaatimus 12.7.2017

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, hankintaoikaisu päätös

Otteet

Ote
Otteen saajat

Otteen liitteet
Esitysteksti
Muutoksenhakukielto, hankintaoikaisu päätös
Liite 1

Päätöshistoria

Kasvatuksen ja koulutuksen toimiala Kasvatuksen ja koulutuksen toimialajohtaja
28.06.2017 § 50